

Bening ve Malign Neoplazmların Özellikleri

Benign ve malign tümörlerin ayırımında kullanılan temel kriterler,

Farklılaşma (Diferansiyasyon) ve Anaplazi

Büyüme hızı

Lokal invazyon

Metastaz

Farklılaşma (Diferansiyasyon) ve Anaplazi

Bir tümörün köken aldığı hücrenin yaptığı yapıları taklit etme ve ona benzeme yeteneğine diferansiyasyon (farklılaşma) denir. Tümörler orijin aldıkları dokulara ne kadar benzerse o kadar iyi diferansiyedir.

Farklılaşmanın hiç olmamasına **anaplazi** denir. Bu tümörler anaplastik tümörlerdir. Anaplastik hücreler atipiktir ve belirgin pleomorfizm gösterir.

Tümör hücre çekirdeklerinde şekil ve boyut farklılığı **pleomorfizm** olarak tanımlanır.

Anaplastik hücrelerde,

- Çekirdek/sitoplazma oranı artar (çekirdek büyür, sitoplazma daralır).
- Çekirdek sınırları düzensizleşir.
- Çekirdek kromatin artışından dolayı hiperkromatik ve büyüktür.
- Çekirdek pleomorfizm sergiler.
- Dev hücreler görülebilir. Dev boyutlu tek çekirdek veya çok sayıda çekirdek içerebilir.
- Mitoz sıklıkla çok sayıdadır ve belirgin derecede atipiktir. Atipik mitoz kuvvetli bir malignite kriteridir
- Polarite kaybı görülür.

Displazi: En sık epitelde görülür. Normal bir epitel tabakasında epitel sıralanmasının (oryantasyon, polarizasyon), epitel olgunlaşmasının (matürasyon) bozulması ve hücrelerin atipi kazanmalarınıdır.

Büyüme Hızı

Malign tümörler benign tümörlerden daha hızlı büyürler. Ancak bu güvenilir bir kriter değildir. Gittikçe küçülen malign tümörlerde vardır. Örnek olarak koryokarsinom verilebilir.

Koryokarsinom zamanla nekroza gidip kaybolabilir, yalnızca sekonder metastatik birikimleri kalır ve varlığını metastazlarıyla sürdürebilir.

Lokal invazyon

Benign bir neoplazm kaynaklandığı bölgede lokalize kalır. İnfiltrasyon, invazyon ve metastaz yeteneği yoktur. Malign neoplazmlar çevre dokulara ilerleyici infiltrasyon, invazyon, destrüksiyon ve penetrasyonla büyür.

Pek çok benign tümör, kapsüllü iyi sınırlı, az sayıda benign tümör ise kapsülsüzdür ve iyi sınırlı değildir.

Malign tümörler ise infiltratif sınırlıdır.

Büyüme Paternleri:

- **İnfiltratif:** Çevreye doğru düzensiz, saldırgan büyüme
- **Ekspansif:** Çevre dokuyu iterek düzgün sınırlarla büyüme

Benign ve Malign Tümörlerin Karşılaştırılması

Benign tümörlerde büyüme hızı genellikle ilerleyici ve yavaş; durulabilir veya gerileyebilir. Malign tümörlerde ise büyüme hızı kararsızdır ve yavaştan hızlıya doğru değişebilir.

Benign tümörlerde mitoz seyrek ve normal, malign tümörlerde çoktur ve anormaldir.

Benign tümörlerde nükleer kromatin normal, malign tümörlerde artmıştır.

Benign tümörler iyi diferansiye olmuştur. Yapı orijin doku için tipik olabilir.

Malign tümörler kötü diferansiyasyon gösterir.

Anaplazi ile diferansiyasyonda kayıp söz konusu olup, yapı sıklıkla atipiktir.

Benign tümörlerde lokal büyüme ekspansif olup genellikle yapışık ve itici, çevre normal dokuları invaze ve infiltre etmeyen iyi kitleler şeklindedir.

Malign tümörler çevre normal dokulara lokal olarak invaziv ve infiltratif olup, bazen yapışık ve itici sınırlı kitle görülebilir.

Benign tümörlerde kapsül sıklıkla izlenir, malign tümörlerde yoktur.

Benign tümörlerde doku yıkımı minimal olup malign tümörlerde belirgindir.

Benign tümörlerde damar invazyonu yoktur. Malign tümörlerde sıklıkla izlenir.

Benign tümörlerde metastaz yoktur.

Malign tümörlerde metastaz sıktır. Daha büyük ve daha az diferansiye tümör daha sık metastaz yapar.

Benign tümörlerde konağa etki anlamsız olup, malign tümörlerde anlamlıdır.